

Check list of the Hungarian Pseudoscorpiones

PÉTER KÁRPÁTHEGYI

ABSTRACT: The new check-list of the Hungarian Pseudoscorpiones is published in this paper. The known and several new occurrences of species are given and the short description and the first Hungarian record of *C. pygmaeus* are presented. With 2 figures.

Introduction

The fauna of pseudoscorpions of Hungary is poorly known. The first data were published by TÖMÖSVÁRY (1882). SZENT-IVÁNY (1941) gave some records of the Hungarian Pseudoscorpiones species, later; BEIER (1963) published a key to the European Pseudoscorpiones with some Hungarian occurrences. SZALAY (1968) reported several new locality data and prepared the first key to the Hungarian species. Later MAHNERT (1983, 1990) presented species lists from the Hortobágy National Park (11 species) and the Bátorliget Nature Reserves (10 species). MURÁNYI & KONTSCHÁN (2002) mentioned 9 species from the Fertő-Hanság National Park, including one species from the Szigetköz. KÁRPÁTHEGYI & KONTSCHÁN (2005) reported to the first record of *N. fuscimanum* from Hungary, recently Kárpáthegy work with this soil arthropods group and published some records from North-Easter part of Hungary (KÁRPÁTHEGYI 2005) and showed the new occurrences of the rare species (KÁRPÁTHEGYI 2006).

List of taxa

Chthoniidae

Chthonius C. L. Koch, 1843

Chthonius heterodactylus Tömösváry, 1883

Chthonius heterodactylus: KÁRPÁTHEGYI 2006

Known data: Zemplén Mts: Kókapu (KÁRPÁTHEGYI 2006)

Chthonius ischnocheles (Hermann, 1804)

Chthonius ischnocheles: SZALAY 1968

Chthonius orthodactylus (Leach, 1817)

Chthonius orthodactylus: SZALAY 1968

Known data: Budapest: Gellért-hegy (SZALAY 1968)

Chthonius subterraneus Beier, 1931

Chthonius subterraneus: SZENT-IVÁNY 1941

Known data: Mátraháza (SZENT-IVÁNY 1941)

Chthonius tetrachelatus (Preyßler, 1790)

Chthonius tetrachelatus: PILLICH 1914; *Chthonius tetrachelatus*: SZENT-IVÁNY 1941; *Chthonius tetrachelatus*: LOKSA 1966; *Chthonius tetrachelatus*: SZALAY 1968; *Chthonius tetrachelatus*: SZALAY 1932; *Chthonius tetrachelatus*: MAHNERT 1983; *Chthonius tetrachelatus*: MAHNERT 1990; *Chthonius tetrachelatus*: MURÁNYI & KONTSCHÁN, 2002

Known data: Simontornya (PILLICH 1914), Gellért-hegy (SZENT-IVÁNY 1941), Bakony, Balatonfelvidék, Börzsöny: Szent Mihály-Mt, Budai-Mts, Mecsek, Bükk, Gerecse, Keszthelyi-Mts, Pilis, Vértes, Villányi-Mts, Visegrádi-Mts (LOKSA 1966), Budapest, Visegrád, Vác, Sződ, Duka, Nógrádszakál (SZALAY 1968), Aggteleki-barlang (SZALAY 1932), Hortobágy National Park - Püspökladány: Ágota-pusztá (MAHNERT 1983); Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990) Sopron: Szárhalmi-erdő, Halászi: Derék-erdő; Lébény: Lébényi-tölgyes (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002)

Chthonius tuberculatus Had i, 1937

Chthonius tuberculatus: MAHNERT 1983

Known data: Hortobágyi Nemzeti Park- Egyek: Ohati-erdő; Nagyhegyes: Görbehát; Újszentmargita: Margitai-erdő (MAHNERT 1983)

Chthonius (N.) pygmaeus Beier, 1934

Short description: Carapax (Fig. 1.) quadriform, with 16-18 setae on its caudal part. Epistoma with denticulate margin. First pair of eye well developed the second pair's of reduced. On the digitus fixus of the chelicerae bear 28-30 teeth, the digitus mobilis of chelicerae bear 12-19 spines-like teeth, the proximal part of the teeth with blunt peak (Fig. 2.). Length of body 1-1,3 mm.

This species has been known from former county Bars (recently Slovakia) (Vasberzence-völgy, Garamrudno-völgy, Szklénofürdő, Nagysalló) and from Austria.

New data: Aggteleki-karszt: Jósavfő, Tohonya patak völgye, from moss, 1987.04.08., leg. Mahunka S.

Remarks: This is new species to the fauna of Hungary.

Chthonius hungaricus Mahnert, 1979

Chthonius hungaricus. MAHNERT: 1979; *Chthonius hungaricus*. MAHNERT: 1983

Known data: Hortobágyi Nemzeti Park: Újszentmargita (MAHNERT 1983)

Neobisiidae

Neobisium Chamberlin, 1930

Neobisium fuscimanum (C. L. Koch, 1843)

Obisium wächterli Schrenkel 1928

Neobisium fuscimanum: KÁRPÁTHEGYI & KONTSCHÁN 2005; *Neobisium fuscimanum*: KÁRPÁTHEGYI 2005

Known data: Zempléni Mts: Rostalló, valley of Kemence-patak (KÁRPÁTHEGYI & KONTSCHÁN 2005); Zempléni Mts: Mogyoróska, Regéci vár, Regéc, Torintás, Telkibánya, Háromhuta, Mária-forrás (KÁRPÁTHEGYI 2006)

Neobisium carcinoides (Hermann, 1804)

N. muscorum: Leach 1817, *N. germanicum*: Beier 1931

Obisium carcinoides: PILLICH 1914; *Neobisium muscorum muscorum*: SZENT-IVÁNY 1941; *Neobisium carcinoides*: SZALAY 1968; *Neobisium carcinoides*: MAHNERT 1983; *Neobisium carcinoides*: MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002; *Neobisium carcinoides*: KÁRPÁTHEGYI 2005

Known data: Simontornya (PILLICH 1914), Kékestető, Lillafüred, Királyhida, Csóványos, Letkés (SZENT-IVÁNY 1941); Kőszeg (SZALAY 1968); Hortobágyi Nemzeti Park – Balmazújváros: Darassa; Egyek: Ohati-erdő; Újszentmargita: Margitai-erdő (MAHNERT 1983); Fertő-Hanság Nemzeti Park (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002); Aggteleki-karszt, Zempléni hegység (KÁRPÁTHEGYI 2005)

Neobisium inaequale Chamberlin, 1930

Neobisium inaequale: BEIER 1963

Known data: Kelet-Magyarország (BEIER 1963)

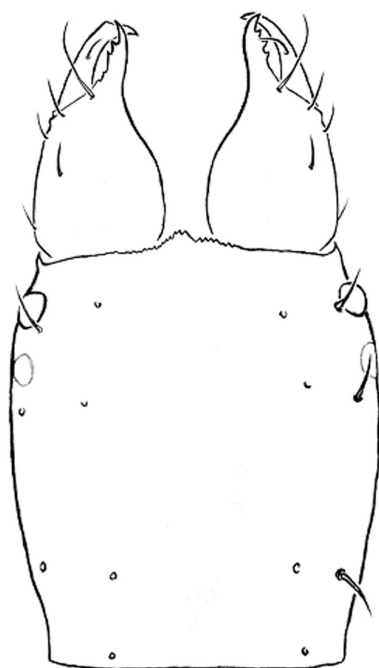

Fig. 1. Dorsal view of the carapax of *Chthonius (N.) pygmaeus* Beier, 1934

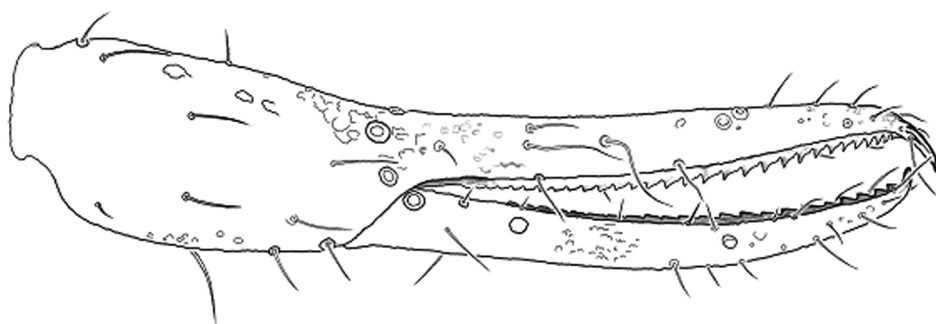

Fig. 2. Lateral view of chelicera of *Chthonius (N.) pygmaeus* Beier, 1934

Neobisium simile L. Koch, 1873

Neobisium simile: LOKSA 1966

Known data: Keszthely-Mts, Vértes, Villányi-Mts (LOKSA 1966)

Neobisium sylvaticum sylvaticum (C. L. Koch, 1835)

Neobisium sylvaticum sylvaticum: SZALAY 1968; *Microbisium dumicola*: SZALAY 1968; *Neobisium sylvaticum sylvaticum*: MAHNERT 1990; *Microbisium dumicola*: KÁRPÁTHEGYI 2005

Known data: Magyarpeterd, Fehérvárcsurgó, Vác, Lilafüred (SZENT-IVÁNY 1941), Bakony, (LOKSA 1966), Szentmárton, Simontornya, Pécs, Gyenesdiás (SZALAY 1968); Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990), Zempléni Mts (KÁRPÁTHEGYI 2005)

Neobisium validum (L. Koch, 1873)

Neobisium validum: SZALAY 1968

Known data: Sárvár, Somlyóújlak (SZALAY 1968)

Neobisium erythroductylum (L. Koch, 1873)

Neobisium erythroductylum: SZENT-IVÁNY 1941; *Neobisium erythroductylum*: BEIER 1963; *Neobisium erythroductylum*: LOKSA 1966; *Neobisium erythroductylum*: SZALAY 1968; *Neobisium erythroductylum*: MAHNERT 1990; *Neobisium erythroductylum*: KÁRPÁTHEGYI 2005

Known data: Kőszeg; Magyaregregy; Vértes Mts.; Letkés (SZENT-IVÁNY 1941); Bakony, Balatonfelvidék Börzsöny: Szent Mihály-Mt, Budai-Mts, Mecsek, Bükk, Gerecse, Keszthelyi-Mts, Pilis, Vértes, Villányi-Mts, Visegrádi-Mts (LOKSA 1966), Kőszeg, Magyaregregy, Vadé, Mocsolás, Pécs, Békásmegyér, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Tokaj, Letkés, Baán, Vértes Mt (SZALAY 1968); Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990); Zempléni Mt (KÁRPÁTHEGYI 2005)

Roncus L. Koch, 1873

Roncus lubricus lubricus L. Koch, 1873

Roncus lubricus lubricus: SZENT-IVÁNY 1941; *Roncus lubricus lubricus*: LOKSA 1966; *Roncus lubricus lubricus*: SZALAY 1968

Known data: Budapest, Lilafüred, Nógrádszakál, Letkés (SZENT-IVÁNY 1941); Bükk (LOKSA 1966), Tapolca, Szentmárton, Baán (SZALAY 1968)

Microbisium Chamberlin, 1930

Microbisium suecicum Lohmander 1945

Microbisium suecicum: MAHNERT 1983; *Microbisium suecicum*: MAHNERT 1990

Known data: Hortobágyi Nemzeti Park – Egyek: Ohati-erdő (MAHNERT 1983); Fényi-erdő (MAHNERT 1990)

Geogarypidae

Geogarypus Chamberlin, 1930

Geogarypus minor (L. Koch, 1873)

Geogarypus minor: SZALAY 1968

Known data: Somogy megye: Vadé (SZALAY 1968)

Geogarypus hungaricus Tömösváry, 1882

Geogarypus hungaricus: SZALAY 1968

Known data: Sátoraljaújhely (SZALAY 1968)

Cheiridiidae

Cheiridium Menge, 1855

Cheiridium museorum (Leach, 1817)

Cheiridium museorum: PILLICH 1914; *Cheiridium museorum*: SZALAY 1968

Known data: Simontornya (PILLICH 1914), Magyarország (SZALAY 1968)

Atemnidae

Atemnus Canestrini, 1884

Atemnus politus (Simon, 1878)

Atemnus politus: SZENT-IVÁNY 1941; *Atemnus politus*: BEIER 1963; *Atemnus politus*: SZALAY 1968; *Atemnus politus*: KÁRPÁTHEGYI 2006

Known data: Budapest: Gellért-hegy, Csörgő-hegy (SZENT-IVÁNY 1941), Vác (SZALAY 1968), Budapest: Odvas-hegy, Szarvas: Szarvasi arborétum (KÁRPÁTHEGYI 2006)

Chernetidae

Lamprocernes Tömösvári, 1882

Lamprocernes chyzeri (Tömösvári, 1882)

Lamprocernes chyzeri: SZENT-IVÁNY, 1941; *Lamprocernes chyzeri*: BEIER 1963; *Lamprocernes chyzeri*: SZALAY 1968

Known data: Somogy megye: Vadé (SZALAY 1968)

Lamprocernes nodosus (Schrabk, 1761)

Lamprocernes nodosus: MAHNERT 1983

Known data: Hortobágy National Park: Újszentmargita (MAHNERT 1983)

Pselaphochnes Beier, 1932

Pselaphochnes scorpioides (Hermann, 1804)

Pselaphochnes scorpioides: MAHNERT 1983; *Pselaphochnes scorpioides*: MAHNERT 1990; MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002

Known data: Hortobágy National Park – Egyek: Ohati-erdő; Újszentmargita: Margitai-erdő (MAHNERT 1983) Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990) Csorna: Lócsi-csatorna, Sopron: Szárhalmi-erdő (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002)

Pselaphochnes lacertosus (L. Koch 1873)

Pselaphochnes lacertosus: SZALAY 1968

Known data: Somogy megye: Vadé (SZALAY 1968)

Allochnes Beier, 1932

Allochnes phaleratus (Simon, 1879)

Allochnesi phaleratus: SZALAY 1968; *Allochnesi phaleratus*: MAHNERT 1983

Known data: Dunántúl, Sátoraljaújhely (SZALAY 1968), Hortobágy National Park – Egyek: Ohati-erdő (MAHNERT 1983)

Allochnes powelli (Kew, 1916)

Allochnes powelli: MAHNERT 1990

Known data: Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990)

Allochnes pereginus (Lohmander, 1939)

Allochnes pereginus: MAHNERT, 1983

Known data: Hortobágy National Park – Egyek: Ohati-erdő; Újszentmargita: Margitai-erdő (MAHNERT 1983)

Toxochernes Beier, 1932

Toxochernes montigenus (Simon, 1879)

Toxochernes montigenus: SZALAY 1968

Known data: Pécel (SZALAY 1968)

Chernes Menge, 1855

Chernes cimicoides (Fabricius, 1793)

Chernes cimicoides: SZENT-IVÁNY 1941; *Chernes cimicoides*: SZALAY 1968; *Chernes cimicoides*: MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002

Known data: Budapest: Városliget, Zugliget, Svábhegy; Máriabesnyő, Mohács-sziget (SZENT-IVÁNY 1941)
Lébény, Fertőboz: Fertő-rét (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002)

Chernes hahni L. Koch, 1873

Chernes hahni: MAHNERT 1983; *Chernes hahni*: MAHNERT 1990

Known data: Hortobágy National Park: Újszentmargita (MAHNERT 1983); Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990)

Dendrochernes Beier, 1932

Dendrochernes cyrneus (L. Koch, 1873)

Dendrochernes cyrneus: BEIER 1963; *Dendrochernes cyrneus*: SZALAY 1968; *Dendrochernes cyrneus*: MURÁNYI & KONTSCHÁN, 2002

Known data: Szentmárton, Vadé, Visz (SZALAY 1968), Hortobágyi Nemzeti Park: Fekete-erdő (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002)

Withiidae

Withius Kew, 1911

Withius subruber (Simon, 1879)

Withius subruber: SZENT-IVÁNY 1941; *Withius subruber*: LOKSA 1966; *Withius subruber*: SZALAY 1968

Known data: Bia, Szerencs (SZENT-IVÁNY 1941), Bakony, Balatonfelvidék, Keszthelyi-Mts (LOKSA 1966), Sóly (SZALAY 1968)

Cheliferidae

Chelifer Gaoffroy, 1762

Chelifer cancroides (Linné, 1758)

Chelifer cancroides: SZENT-IVÁNY 1941; *Chelifer cancroides*: LOKSA 1966; *Chelifer cancroides*: SZALAY 1968; *Chelifer cancroides*: MAHNERT 1990

Known data: Pusztapó, Kőszeg (SZENT-IVÁNY 1941); Bakony, Budai-Mts, Gerecse, Pilis Vértes (LOKSA 1966), Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990)

Dactylochelififer Beier, 1932

Dactylochelififer latreillei latreillei (Leach, 1817)

Dactylochelififer latreillei latreillei: SZENT-IVÁNY 1941; *Dactylochelififer latreillei latreillei*: SZALAY 1968; *Dactylochelififer latreillei latreillei*: MAHNERT 1990; MURÁNYI & KONTSCHÁN, 2002

Known data: Vác: Gajári-telep, Sződ: Tudósdomb, Duka: Csörgőhegy, Kőszeg: Bencskert, Fehérvárcsurgó (SZENT-IVÁNY 1941); Hortobágy National Park – Egyek: Ohati-erdő; Nagyiván; Újszentmargita: Margitai-erdő (MAHNERT 1983) Bátorligeti-láp (MAHNERT 1990) Csorna: Csíkos éger (MURÁNYI & KONTSCHÁN 2002)

Rhacochelifer Beier, 1932

Rhacochelifer peculiaris (L. Koch, 1873)

Rhacochelifer peculiaris: BEIER 1963; *Rhacochelifer peculiaris*: SZALAY 1968

Known data: Sóly, Békásmegyer, Sátorlajújhely (SZALAY 1968)

Acknowledgements: I thank Dr. Jenő Kontschán for his comments on an earlier draft of the manuscript, and Dr. Klára Dózsa Farkas for her help of the investigating of the specimens and Dr. Sándor Mahunka for the collecting of the specimens.

References

- BEIER, M. (1963): Ordnung Pseudoscorpionidae (Afterscorpione). In: J. d'Aguilar, M. Beier, H. Franz & F. Raw (eds.): Bestimmungsbücher zur Bodenfauna Europas. Lieferung 1. Akademie-Verlag, Berlin.
- BLICK, T., C. MUSTER & V. DUCHÁČ (2004): Checkliste der Pseudoskorpione Mitteleuropas. Checklist of the pseudoscorpions of Central Europe. (Arachnida: Pseudoscorpiones). Version 1. Oktober 2004. – Internet: http://www.arages.de/checklist.html#2004_Pseudoscorpiones
- KÁRPÁTHEGYI, P. & J. KONTSCHÁN (2005): First Record the *Neobisium fuscimanum* (C.L. Koch, 1843) in Hungary. *Folia Entomologica Hungarica* 66: 5–6.
- KÁRPÁTHEGYI, P. (2005): Neobisidae család (Pseudoscorpiones) fajainak előfordulásai Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 29: 65–66.
- KÁRPÁTHEGYI, P. (2006): Két ritka álskorpió [*Atemnus politus* (Simon, 1878) és *Chthonius heterodactylus* Tömösvári, 1883] hazai előfordulásai. *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 30: 115–116.
- LOKSA, I. (1966): Die Bodenzoozoologische Verhältnisse der Flaumeichen-Buschwälder Südostmitteleuropas. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- MAHNERT, V. (1980): *Chthonius (C.) hungaricus* sp. n., eine neue Afterscorpion-Art aus Ungarn (Arachnida). *Folia Entomologica Hungarica* 33: 279–282.
- MAHNERT, V. (1983): Pseudoscorpiones of the Hortobágy National Park (Arachnida). In MAHUNKA, S. (ed.): The fauna of Hortobágy National Park 2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 361–363.
- MAHNERT, V. (1990): Pseudoscorpiones of the Bátorliget Nature Reserve (NE Hungary). In MAHUNKA, S. (ed.): The Bátorliget Nature Reserves-after forty years 2. Hungarian Natural History Museum, Budapest, 683–684.
- MURÁNYI, D. & J. KONTSCHÁN (2002): Pseudoscorpions from the Fertő-Hanság National Park. In MAHUNKA, S. (ed.): The fauna of Fertő-Hanság National Park 1. Hungarian Natural History Museum, Budapest, 191–193.
- PILlich, F. (1914): Aus der Arthropodenwelt Simontornya's. *Simontornya Hungaria occidentalis*. Komitat Tolna pp. 153.
- SZALAY, L. (1932): Adatok az Aggteleki barlang Arachnoidea-faunájának ismeretéhez. *Állattani Közlemények* 29: 15–33.
- SZALAY, L. (1968): Pókszabásúak I. Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) LXXXIX., 18. Akadémiai Kiadó Budapest pp. 122.
- SZENT-IVÁNY, J. (1941): Neue Angaben zur Verbreitung der Pseudoscorpione im Karpatenbecken. *Fragmenta Faunistica Hungarica* 4(1–4): 85–90.
- TÖMÖSVÁRY, Ö. (1982): Pseudoscorpiones Faunae Hungaricae. *Mathematikai és Természettudományi Közlemények* 18: 135–256.

KÁRPÁTHEGYI Péter

H-2473 VÁL

Rákóczi u. 51.

karpathegyi@gmail.com

